

ناگفته‌هایی از چند شاهکار هنری که قبلاً نمی‌دانستید!

«مونا لیزا» یا «لبخند ژکوند» در موزه «لوور»

سادگی درخشان دارد که می‌توان آن را ویژگی دانست. سوزه نیز دختری است با سربندی کلاه مانند به رنگ آبی و طلایی و در پس‌زمینه هم چیزی دیده نمی‌شود و فضایی تاریک است. در این میان آنچه توجه مخاطب را جلب می‌کند گوشواره مروارید بزرگ دختر است که نام اثر هم بر همین اساس انتخاب شده است. آیا می‌دانستید در حالی که به سال‌های ۲۰۱۲ تا ۰۱۴ موزه «Mauritshuis» مورد مرمت و بازسازی قرار گرفت نقاشی «دختری با گوشواره مروارید» همراه با یک تور به ایالات متحده آمریکا، ایتالیا و ژاپن رفته است؟ این اثر به واسطه دیده شدن بیشتر طی سفرهایی که به اروپا و آمریکا داشته مخاطبان بسیاری زیادی را به خود جلب کرده است و به این ترتیب بیش از قبل به عنوان یکی از شاهکارهای هنری شناخته شده است.

اسپانیا
هنرمند: Diego Velázquez / دیگو ولاسکوز
تاریخ حدودی خلق اثر: ۱۶۵۶
محل نگهداری: موزه «del Prado» واقع در مادرید، اسپانیا

در این گزارش مادرید تنها شهری است که طی این گزارش دو نقاش از آن انتخاب شده است. نقاشی «لاس مینیاس» را می‌توان تنها اثر مشهور دیگو ولاسکوز در موزه «پرادو» دانست. پیچیدگی این اثر قرن‌هاست که منتقدان هنری و عموم مردم را مجذوب خود کرده است. گفتنی است تابلوی «لاس مینیاس» نه تنها یک اثر هنری است، بلکه پرتره‌ای گروهی از خانواده سلطنتی اسپانیا به حساب می‌آید. موضوع جالب اینکه دیگو ولاسکوز نیز در اثر حضور دارد و در سمت چپ کادر قرار گرفته است. اول اینکه باید گفت دیگو ولاسکوز جزو هشت هنرمند مشهوری است که خودش در آثارش حضور دارد. و اینکه آیا می‌دانستید نقاشی «لاس مینیاس» توسط پادشاه اسپانیا، فیلیپ چهارم که از سال‌های ۱۶۲۱ تا ۱۶۶۵ بر سر قدرت بوده به دیگو سفارش داده شده است؟ موضوع دیگر اینکه «لاس مینیاس» تا سال ۱۸۱۹ در کاخ سلطنتی نگهداری می‌شده است؟! **آثاری که به چند نقاشی منتخب نزدیک هستند**

«CNN» در پایان گزارش خود به پنج اثر دیگر پرداخته و آن‌ها را به لحاظ جایگاه به چند اثر منتخب معرفی شده نزدیک دانسته است. «گوتیک آمریکایی» اثر گرت وود که در موسسه هنر شیکاگو نگهداری می‌شود. مجموعه «زیلوفرهای آبی» اثر کلود مونه که در موزه‌های مختلف در سراسر جهان نگهداری شده است.

اثر دیگو ولاسکز در موزه پرادو در مادرید، اسپانیا

یکی پرتره محسوب نمی‌شود بلکه یک «ترونی» است؛ با این توضیح که «ترونی» اصطلاحی هلندی است و برای نقاشی‌هایی به کار می‌رود که به شخصیت‌های خیالی با ویژگی‌های اغراق‌آمیز می‌پردازد. «دختری با گوشواره مروارید» از ورمر شاهکاری است که با تکنیک رنگ روغن روی بوم خلق شده است. این اثر نوعی «تداوم حافظه» اثر سالوادور دالی که در موزه هنر مدرن نیویورک نگهداری می‌شود. «تکه‌پن شب» اثر رامبراند که در موزه «Rijksmuseum» واقع در آمستردام نگهداری می‌شود. «باغ لذت‌های زمینی» اثر هیرونیموس بوش که در موزه «دل پرادو» واقع در مادرید اسپانیا جانیایی شده است.

«شب پرستاره» اثر شاخص ون گوگ

طبیعت را بگیرد. موضوع دیگر که اغلب هنر دوستان و هنرمندان از آن بی‌خبر هستند این است که «جیج» براساس تجربه واقعی موش خلق شده است.

ماجرا از این قرار است که او حین قدم زدن در غروب آفتاب شهر اسلو با یک رنگ قرمز و دراماتیک مواجه می‌شود تا آنجا که این اتفاق بر حواس او غلبه کرده و او را به خلق اثری وامی‌دارد که بعدها آن را به عنوان شاهکار می‌شناسند.

«گرونیکا» / روایتی معتبر از یک اتفاق واقعی
هنرمند: پابلو پیکاسو
تاریخ حدودی خلق اثر: ۱۹۳۷
محل نگهداری: موزه «Reina Sofia» واقع در مادرید اسپانیا

مگر می‌توان در انتخاب شاهکارهای تاریخ هنر نام پابلو پیکاسوی اسپانیایی را از قلم انداخت. در همین راستا یکی از آثار برتر تاریخ هنر تا به امروز نقاشی «گرونیکا» است. این اثر هم با آنکه شیوه‌ای انتزاعی و سورئال دارد اما بر اساس تجارب واقعی و تاریخی هنرمند خلق شده است. این اثر بمباران شهر گرونیکا در منطقه باسک اسپانیا توسط نیروی هوایی آلمان را به تصویر می‌کشد.

نقاشی «گرونیکا» یکی از متمایزترین آثار پیکاسو است که بررسی بی‌وقفه وحشت‌های جنگ، آن را به بخشی اساسی در فرهنگ و تاریخ قرن بیستم تبدیل کرده است.

آیا می‌دانستید «گرونیکا» در طول جنگ جهانی دوم برای نگهداری به موزه «متروپولیتن هنر مدرن نیویورک» منتقل شد تا از گزند و آسیب به دور ماند؟ در ادامه این اتفاق، پیکاسو درخواست کرد اثرش تا بازگشت دموکراسی به اسپانیا و پایان جنگ در موزه «متروپولیتن» نیویورک بماند. سرانجام «گرونیکا» این نقاشی شاهکار و مدرن، در سال ۱۹۸۱ (شش سال پس از مرگ دیکتاتور قدیمی اسپانیا، ژنرال فرانسیسکو فرانکو) به مادرید بازگردانده شد.

دختری با گوشواره مروارید / اثری با سادگی‌های درخشان!

هنرمند: Johannes Vermeer
تاریخ حدودی خلق اثر: ۱۶۶۵
محل نگهداری: موزه «Mauritshuis» واقع در لاهه کشور هلند

این اثر یوهانس ورمرر یسا یوهان ورمز اغلب با «مونالیزا» اثر لئوناردو داوینچی مقایسه می‌شود. «دختری با گوشواره مروارید» علاوه بر تفاوت‌های سبک‌شناختی، از نظر فنی صرفاً

آیا می‌دانستید پیش از قرن بیستم، مورخان می‌گویند که «مونالیزا» در خارج از محافل هنری کمتر شناخته شده بود. اما در سال ۱۹۱۱، یک کارمند سابق لوور پرتره را زددید و آن را به مدت دو سال پنهان کرد. این دزدی به تثبیت جایگاه نقاشی در فرهنگ عامه از آن زمان کمک کرد و میلیون‌ها نفر را در معرض شهرت می‌رساند.

«جیج» اثر ادوارد مونک برای نمایشگاهی ویژه در موزه هنر متروپولیتن توکیو نصب شده است

هنر رنسانس قرار داد. **«شام آخر» / شاهکار و سیبل تمرین تیراندازی!**
هنرمند: لئوناردو داوینچی
تاریخ حدودی خلق اثر: ۱۴۹۵ تا ۱۴۹۸
محل نگهداری: «سالتا ماریا دل گراز به» واقع در میلان، ایتالیا

لئوناردو داوینچی، پیش قراول رنسانس تنها هنرمندی است که دو اثرش در لیست آثار برتر قرار گرفته است. تابلوی «شام آخر» در دورانی نقاشی شده که تصاویر مذهبی هنوز موضوع غالب آثار هنری بوده است. تابلوی «شام آخر» آخرین ملاقات عیسی مسیح با شاگردانش را به تصویر می‌کشد. این نقاشی در واقع یک نقاشی دیواری عظیم است که حدود چهار متر و نیم ارتفاع دارد و عرض آن نزدیک ۹ متر است و میراث ماندگار لئوناردو داوینچی است. آیا می‌دانستید دیوارنگاره «شام آخر» از دو تهدید دوران جنگ جان سالم به در برده است و سرریزان ناپلئون از دیوار بنایی که نقاشی دیواری «شام آخر» روی آن کشیده شده، به عنوان سیبل تمرین تیراندازی استفاده می‌کرده‌اند؟! اتفاق دیگری که بسیاری از هنر دوستان از آن بی‌خبرند این است که سقف صومعه دومینیک سانتاماریا (محلی که نقاشی شام آخر روی دیوارش کشیده شده) در طول جنگ جهانی دوم تخریب شده و سال‌ها ویران شده باقی مانده است؛ طی این اتفاق اثر با ارزش «شام آخر» چند سال در معرض باد و باران و آفتاب قرار داشته و عجیب اینکه آسیب ندیده است.

«شب پرستاره» / اثر جسورانه ون گوگ با قلم‌موهای ضخیم!

هنرمند: ونسان ون گوگ
تاریخ حدودی خلق اثر: سال ۱۸۸۹
محل نگهداری: موزه «هنر مدرن» واقع در نیویورک
 در ادامه انتخاب‌ها، نوبت به ونسان ونگوگ و آثار معروفش می‌رسد، که در میان آن‌ها «شب پرستاره» بسیار شاخص است. این نقاشی نسبتاً انتزاعی، نمونه بارز استفاده ابتکاری و جسورانه ون گوگ از قلم موهای ضخیم است. رنگ‌های آبی و زرد چشمگیر این نقاشی، همچنین فضای رویایی و چرخان و دوار آن، اهالی هنر و هنر دوستان را برای دهه‌ها مجذوب خود کرده است. آیا می‌دانستید ون گوگ هنگام کشیدن نقاشی «شب پرستاره» در آسایشگاهی در «سن‌رمی» فرانسه زندگی می‌کرده و به دلیل بیماری روانی تحت درمان بوده است. خیلی‌ها نمی‌دانند منظر ونگوگ برای کشیدن نقاشی «شب پرستاره» پنجره اتاقش در آسایشگاه روانی بوده است.

«جیج» / یک اثر اورجینال با چند نسخه
هنرمند: ادوارد موش
تاریخ حدودی خلق اثر: سال ۱۸۹۳
محل نگهداری: موزه ملی «اسلو» واقع در نروژ (افتتاح در سال ۲۰۲۰) و موزه «مونک» اسلو (افتتاح می ۲۰۲۰)
 در ابتدا باید تأکید کرد که تابلوی «جیج» اثری با یک نسخه واحد نیست و نمونه‌های دیگری از آن وجود دارد. براساس اطلاعات ارائه شده در سایت یکی از موزه‌های بریتانیا دو نقاشی مشابه دیگر و دو اثر که با پاستل کار شده‌اند، نمونه‌های دیگری از «جیج» هستند. تعداد دیگری نیز اثر چاپ شده از نقاشی «جیج» وجود دارد. در سال ۲۰۱۲، یکی از پاستل‌ها به قیمت ۱۲۰ میلیون دلار در یک حراجی فروخته شد!

دو نسخه از «جیج» موش هم سرنوشتی مشابه «مونالیزا» اثر داوینچی داشته‌اند. «جیج» هم مانند «مونالیزا» دوبار در سال‌های ۱۹۹۴ و ۲۰۰۴ مورد سرقت قرار گرفته که این اتفاق به افزایش آگاهی عمومی جامعه نسبت به آثار هنری و ارزش آن‌ها منجر شده است. باید گفت این دو اثر سرقت شده در نهایت پیدا شده و به موزه بازگردانده شده‌اند. آیا می‌دانستید شخصیت نقاشی «جیج» که به سبک آرت‌نوو خلق شده، قصد ندارد جیج بزند و صدایی تولید کند؟ بلکه او سعی می‌کند جلوی فریاد نافذ

«شام آخر» در صومعه سانتا ماریا

شهرت می‌رساند. «CNN» در سال ۲۰۱۹ به منظور دستیابی به آماری موجه و معتبر، به جستجوی واژه «famous» / «مشهور یا معروف» پرداخته است تا دریابد کدام نقاشی‌ها در پنج سال گذشته در کل دنیا مورد جستجو قرار گرفته‌اند. این رسانه در ادامه تأکید کرده

بدون شک انتخاب چند اثر معدود به عنوان بهترین آثار تاریخ هنر کار بسیار دشواری است؛ اما می‌توان با درنظر گرفتن فاکتورهایی مشخص و در نظر گرفتن ویژگی‌ها و چهارچوب‌های مهم چند اثر ویژه را معرفی کرد. رسانه «CNN» ضمن انجام این کار به بیسان ناگفته‌هایی پرداخته که قبلاً از آنها بی‌خبر بوده‌ایم. به گزارش خبرنگار ایلنا، همیشه بر سر اینکه در تمام هنرها کدام‌ها بهترین هستند بحث‌هایی وجود دارد. این مشکل همواره در جشنواره‌ها و رویدادهای هنری داخلی و برون‌مرزی هم وجود داشته است. مثلاً اگر سوال شود که ده فیلم برتر تاریخ سینمای جهان کدام‌ها هستند پاسخ آن در یک یا دو جمله نخواهد گنجید و مطمئناً در نوع انتخاب‌ها تبصره‌هایی وجود دارد که در نهایت هم از فیلتر سلیقه افراد عبور می‌کند. در هنرهای چون «نقاشی»، «مجسمه‌سازی»، «موسیقی» و هر هنر دیگر هم این نوع انتخاب‌ها نسبی است. واقعا چطور می‌توان از میان انبوه آثار خلق شده توسط هنرمندان متعدد در دوره‌های مختلف تاریخی (آن هم با هزار اتفاق و سبک‌های متعدد) تنها چند اثر محدود را به عنوان بهترین آثار تمام دوران انتخاب کرد؟! اما از طرفی نمی‌توان از این دست انتخاب‌ها چشم‌پوشی کرد چون گزینش آثار در هر عرصه مطالبه‌ای است که از سوی مخاطبان آزاداندیش همواره وجود دارد. پس با این حساب، با در نظر گرفتن چند ویژگی مهم و چند مولفه اساسی، به گزینشی با کمترین خطای ممکن دست زد.

گاه به گاه هم شاهدیم که برخی صفحات مجازی در رابطه با هنرهای مختلف و انتخاب هنرمندان برتر نظرسنجی‌هایی برگزار می‌کنند؛ لذا اینگونه به نظر می‌رسد که نظر مخاطبان عرصه‌های مختلف و هنرهای متعدد موجود، نسبت به قبل اهمیت بیشتری یافته است. خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های دنیا هم با در نظر گرفتن فاکتورهایی گاه اقدام به انتشار مطالبی می‌کنند که به چند اثر مطرح دنیا در رشته‌های مختلف می‌پردازد.

شبکه خبری «CNN» هم یکی از رسانه‌هایی که در این زمینه فعال است چندی قبل اقدام انتشار گزارشی کرده که طی آن ده اثر برتر دنیا با سلیقه گردانندگان سسی آن معرفی می‌شدند. البته طی چند سال گذشته رسانه‌های مختلفی براساس تحلیل و سلیقه خود اقدام به انتشار آثار برتر کرده‌اند اما از آنجا که در میان آن‌ها «CNN» از بقیه مشهورتر است

نمایی از نقاشی «دختری با گوشواره مروارید» اثر یوهانس ورمر

گزارش و آثار منتخب این رسانه به فارسی برگردانده شده و در ادامه ارائه خواهد شد. این رسانه گزارش خود را اینگونه آغاز کرده است: ساله میلیاردها هزار دلار در حراج‌های بین‌المللی هزینه می‌شود و این در حالی است که موزه‌های پیش رو هر کدام ده‌ها هزار، بلکه صدها هزار اثر هنری با قیمت‌های کلان را در خود جای داده‌اند، که هر کدام از آن‌ها متعلق به هنرمندی شاخص است. اما واقعیت این است که در میان این هنرمندان با ارزش تنها تعداد کمی به

نمایی از «گرنیکا» پابلو پیکاسو در موزه رینا سوفیا در مادرید، اسپانیا